

поняттям «компетентність» та «менеджмент». Підкреслюється важливість формування управлінської компетентності під час фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Обґрунтовується доцільність формування у майбутніх фахівців особистісних якостей, які також сприяють формуванню професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Формування управлінської компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі фахової підготовки має базуватися на загальнолюдських цінностях, комплексному компетентністному підході та професійній компетенції майбутнього фахівця, необхідних під час роботи у складних соціально-економічних умовах. Наявність необхідного рівня управлінської компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури допоможе організовувати процес організації та взаємодії, що визначає успішність реалізації педагогічних функцій, фізичного розвитку, зміцнення здоров'я та спортивного вдосконалення.

Ключові слова. управлінська компетентність, професійна майстерність, професійна підготовка, майбутні учителі фізичної культури, заклади вищої освіти.

УДК 378.147:37.091.3:004.9

Ольга Набока

Донбаський державний педагогічний університет

ORCID ID 0000-0003-4635-0009

DOI 10.24139/2312-5993/2025.03/485-497

МЕДІАТЕХНОЛОГІЇ ЯК РЕСУРС РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДР

У статті досліджено проблему використання медіатехнологій як ресурсу розвитку наукової діяльності кафедр педагогічних закладів вищої освіти. Мета статті полягає в обґрунтуванні ролі медіаінструментів у підвищенні академічної продуктивності, формуванні дослідницької культури та інтеграції у світовий науково-освітній простір. Для досягнення мети використано методи теоретичного аналізу, систематизації та порівняння вітчизняного й зарубіжного досвіду. Розглянуто можливості застосування електронних журналів, наукометричних баз, академічних соціальних мереж, хмарних сервісів та мультимедійних інструментів у діяльності кафедр. Визначено перспективні напрями інтеграції медіатехнологій у наукову комунікацію та співпрацю викладачів і студентів. Обґрунтовано значення віртуальних симуляцій, мультимедійних кейсів і освітніх подкастів для формування критичного мислення і дослідницької культури. Висновки дослідження можуть бути корисними для науково-педагогічних працівників, організаторів наукової діяльності та розробників освітніх програм. Перспективи подальших досліджень передбачають розроблення моделей оцінювання впливу медіатехнологій на результативність кафедральних досліджень та вивчення міжнародного досвіду їх упровадження.

Ключові слова: медіатехнології, наукова діяльність, кафедра, заклади вищої освіти, наукова комунікація, критичне мислення, дослідницька культура.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку вищої освіти України відбуваються суттєві зміни, що зумовлюють необхідність осучаснення наукової діяльності кафедр педагогічних закладів вищої освіти. З одного боку, кафедра як базова структурна одиниця університету традиційно виступає осередком організації освітнього процесу, методичної роботи та наукових досліджень. З іншого боку, інтеграція України у європейський освітній простір вимагає від університетських підрозділів нових підходів до управління науковою діяльністю, що базуються на принципах відкритої науки, цифрової комунікації та використання медіатехнологій (Драч, 2021; Ярошенко, 2022).

Глобалізаційні процеси у сфері науки створюють нові виклики для педагогічних ЗВО: зростають вимоги до академічної продуктивності, кількісних і якісних показників публікаційної активності, а також до міжнародної співпраці (Laufer et al., 2021). Водночас цифровізація освітнього простору відкриває нові можливості для дослідників — від доступу до електронних баз даних і наукометричних систем до використання мультимедійних платформ для колективної роботи та поширення результатів наукових досліджень (Alenezi, 2023; Zhao et al., 2024).

Особливої ваги набувають медіатехнології, які стають інструментом інтеграції викладачів і студентів у європейський і світовий науково-освітній простір. Вони забезпечують видимість і прозорість наукової діяльності, сприяють формуванню академічних спільнот, розвитку дослідницької культури та критичного мислення майбутніх магістрів і докторантів (Romero-Hall et al., 2024; Воляннюк, 2025).

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного обґрунтування й практичного впровадження медіатехнологій як ресурсу розвитку наукової діяльності кафедр педагогічних ЗВО, що сприятиме підвищенню їхньої конкурентоспроможності та інтеграції у світовий науковий простір.

Аналіз актуальних досліджень. Вітчизняна педагогічна наука активно досліджує процеси інституційного розвитку університетів та їхніх кафедр як центрів наукової та освітньої діяльності. В. Луговий та ін. (2021) підкреслюють, що модернізація кафедральних досліджень пов'язана з інтеграцією у світовий науковий простір, що вимагає не лише підвищення публікаційної активності, а й зміни самої культури наукової комунікації. У цьому контексті І. Драч (2021) конкретизує, що впровадження принципів відкритої науки потребує інституційних

трансформацій, у яких кафедри виступають ключовими осередками. Дослідження Т. Ярошенко (2022) та В. Касьян (2023) демонструють, що бібліотеки й інституційні репозитарії стають важливими партнерами кафедр у збереженні та поширенні результатів наукової роботи, забезпечуючи доступ до відкритих даних і сприяючи формуванню нової академічної культури, орієнтованої на прозорість і співпрацю.

Міжнародні студії підтверджують загальносвітовий тренд цифровізації вищої освіти й науки. М. Laufer, J. Stöter та M. Sailer (2021) розглядають цифрове середовище університетів як потенційний «міст» або «бар'єр» для інтеграції дослідників у глобальні академічні спільноти. Подібні акценти робить і М. Alenezi (2023), описуючи концепцію «цифрового університету» як інституції, що поєднує навчальну та наукову діяльність через інноваційні технології. Бібліометричний аналіз В. Zhao, Y. Chen і Q. Li (2024) виявляє стрімке зростання кількості досліджень у галузі цифровізації освіти, що підтверджує актуальність теми й для українських педагогічних ЗВО. У свою чергу, Ю. Тиравська, В. Тюпа і Ю. Тимошенко (2023) доводять, що цифрові інструменти стають важливим ресурсом управління дослідженнями, а Т. Лактіонова (2021) пропонує бібліометричні підходи для оцінки результативності роботи кафедр. На підтвердження системності змін у ЗВО С. Тарнавська (2023) аналізує досвід упровадження інституційних політик відкритої науки, що дозволяє виявити механізми цифрової трансформації.

Окремий пласт досліджень стосується ролі медіатехнологій у розвитку критичного мислення та формуванні дослідницької культури. Е. Romero-Hall, R. Quintana і F. Escobar (2024) підкреслюють, що цифрові соціальні мережі є інструментом підвищення видимості науковців і формування нових стандартів академічної комунікації. Подібні висновки подає і С. Machado та ін. (2024), описуючи використання соціальних медіа викладачами для залучення студентів у науковий дискурс та наголошуючи на етичних викликах цього процесу. В українському контексті А. Воляннюк (2025) доводить, що цифрові інструменти підвищують мотивацію здобувачів до наукових досліджень, формуючи у них навички критичного аналізу інформації. Водночас Т. Кравчина (2021) демонструє ефективність цифрових платформ для організації комунікації у навчальному процесі, що може бути успішно екстрапольовано на сферу наукової діяльності кафедр. Завершуючи цей ряд, Т. Конівіцька (2022) наголошує, що цифрова

наукова комунікація має ґрунтуватися на принципах академічної доброчесності, що є фундаментальною умовою її сталого розвитку.

Таким чином, аналіз українських і зарубіжних джерел дозволяє стверджувати, що медіатехнології є не лише технічним засобом підтримки наукової діяльності кафедр педагогічних ЗВО, а й ключовим чинником формування дослідницької культури, розвитку критичного мислення, забезпечення відкритості та конкурентоспроможності наукових результатів.

Мета статті полягає в обґрунтуванні ролі медіатехнологій як ресурсу розвитку наукової діяльності кафедр педагогічних закладів вищої освіти та визначенні їхнього потенціалу для підвищення академічної продуктивності, формування дослідницької культури й інтеграції у світовий науково-освітній простір.

Для досягнення поставленої мети було використано комплекс методів:

- *аналіз і узагальнення наукових джерел з проблематики цифровізації освіти, відкритої науки та розвитку наукової діяльності кафедр* (Laufer, Stöter, & Sailer, 2021; Драч, 2021; Ярошенко, 2022; Zhao, Chen, & Li, 2024);

- *систематизація й класифікація підходів до використання медіатехнологій у науковій діяльності, що дало можливість виокремити ключові напрями їхнього впливу на академічну культуру* (Romero-Hall, Quintana, & Escobar, 2024; Волянчук, 2025).

- *зіставлення вітчизняного та зарубіжного досвіду впровадження цифрових інструментів у наукову діяльність кафедр педагогічних ЗВО* (Alenezi, 2023; Тарнавська, 2022).

- *моделювання перспектив розвитку наукової діяльності кафедр у контексті цифрової трансформації та глобалізації освітнього простору, що дозволило визначити напрями подальших змін.*

Застосування зазначених методів забезпечило комплексний підхід до дослідження проблеми та дозволило встановити взаємозв'язок між традиційними формами наукової роботи кафедр і сучасними медіатехнологічними практиками.

Виклад основного матеріалу. Сучасна наукова діяльність кафедр педагогічних закладів вищої освіти дедалі більше залежить від використання медіатехнологій, які забезпечують ефективну наукову комунікацію та інтеграцію дослідників у світовий академічний простір. Одним із ключових інструментів у цьому контексті виступають електронні

наукові журнали, що не лише прискорюють процес публікації результатів досліджень, а й розширюють їхню доступність для міжнародної аудиторії. Зауважимо, що саме електронний формат видань сприяв зростанню індексації українських досліджень у міжнародних базах та полегшив взаємодію між науковцями різних країн (Ярошенко, 2022).

Не менш важливими є наукометричні бази, зокрема *Scopus*, *Web of Science*, *Google Scholar*, які стали стандартом для оцінки результативності наукової діяльності університетів і кафедр. Використання таких баз дає можливість не лише відстежувати цитованість і вплив наукових праць, а й формувати аналітичні звіти для підвищення якості досліджень та стратегічного планування (Лактіонова, 2021). Наукометричні інструменти поступово стають елементом академічної культури й чинником формування дослідницької спроможності педагогічних ЗВО (Луговий, 2021).

Важливе місце у сучасній науковій комунікації кафедр педагогічних ЗВО посідають спеціалізовані академічні соціальні мережі, серед яких найбільш поширеними є *ResearchGate*, *Academia.edu* та *Mendeley*. Платформа *ResearchGate* розглядається як простір для обміну науковими результатами, підвищення їх видимості та формування міжнародних дослідницьких спільнот; вона фактично виконує роль віртуального наукового семінару, де можна отримати оперативний зворотний зв'язок від колег (Romero-Hall, Quintana, & Escobar, 2024). *Academia.edu* забезпечує просування індивідуального наукового бренду, сприяє розширенню аудиторії публікацій та налагодженню контактів між викладачами і студентами з різних країн (Machado et al., 2024). У свою чергу, *Mendeley* поєднує функціонал менеджера бібліографії з можливостями академічної мережі, що робить його цінним інструментом для організації джерельної бази, цитування та створення дослідницьких груп, особливо актуальним для молодих учених і магістрантів (Волянчук, 2025). Використання зазначених мереж дозволяє кафедрам педагогічних університетів інтегруватися у світові наукові колаборації, формувати цифрову академічну ідентичність і підвищувати конкурентоспроможність своїх досліджень.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що електронні журнали, наукометричні бази й академічні соціальні мережі становлять інтегральну складову сучасних медіатехнологій, які визначають якість і конкурентоспроможність наукової діяльності кафедр педагогічних ЗВО. Їх використання сприяє підвищенню академічної продуктивності,

забезпечує відкритість результатів досліджень і зміцнює позиції української педагогічної науки у світовому освітньо-науковому просторі.

В умовах цифрової трансформації вищої освіти медіатехнології дедалі частіше розглядаються не лише як засіб поширення наукових результатів, а й як інструмент налагодження ефективної співпраці між викладачами, студентами та дослідниками. Одним із ключових механізмів такої взаємодії стали хмарні сервіси (*Google Workspace, Microsoft Teams, Zoom, Slack*), що забезпечують доступ до спільних ресурсів, організацію колективних досліджень і швидку комунікацію. Як зазначає І. Драч (2021), інтеграція подібних платформ в університетське середовище сприяє відкритості та прозорості наукових процесів, створюючи умови для ефективного управління колективними проєктами. Подібної думки дотримуються і міжнародні дослідники, які підкреслюють, що цифрові платформи забезпечують рівні можливості для участі у наукових колабораціях незалежно від географічних бар'єрів (Alenezi, 2023).

Важливою особливістю сучасних медіатехнологій є їхня здатність сприяти розвитку **критичного мислення і дослідницької культури** студентів та молодих учених. Віртуальні симуляції дозволяють моделювати складні ситуації з управління освітніми процесами, приймати колективні рішення та аналізувати їх наслідки. Мультимедійні кейси поєднують текстові, аудіо- та візуальні матеріали, що стимулює навички аналізу інформації з різних джерел, тоді як освітні подкасти створюють умови для занурення у професійну проблематику та розвитку рефлексивного мислення (Machado et al., 2024; Volianiuk, 2025). Як підкреслюють Е. Ромеро-Халл, Р. Квінтана і Ф. Ескабар (2024), цифрові медіа дозволяють вибудовувати простір постійної взаємодії, де наукова комунікація поєднується з освітнім досвідом, формуючи нову дослідницьку культуру.

Приклади сучасних практик доводять, що медіатехнології вже активно інтегруються в українських і зарубіжних педагогічних університетах. Так, у низці українських ЗВО створюються **електронні репозитарії та цифрові хаби**, які поєднують студентів і викладачів у спільних дослідницьких проєктах (Ярошенко, 2022; Тарнавська, 2023). Зарубіжні університети реалізують аналогічні ініціативи: наприклад, впровадження віртуальних симуляторів управлінських рішень у програмах підготовки освітніх менеджерів або використання подкастів як платформи для академічних дискусій (Zhao, Chen, & Li, 2024). У такий

спосіб формується інноваційний освітньо-науковий простір, у якому кафедри педагогічних ЗВО виступають активними учасниками глобальних дослідницьких мереж.

Отже, медіатехнології як інструменти співпраці, розвитку критичного мислення та дослідницької культури забезпечують не лише технічну підтримку наукових комунікацій, а й створюють умови для трансформації університетської науки, підвищення її відкритості, інтеграції та конкурентоспроможності у світовому освітньо-науковому просторі.

Розвиток критичного мислення та дослідницької культури є одним із ключових завдань сучасної педагогічної освіти, оскільки саме ці компетентності визначають здатність майбутніх магістрів і викладачів університетів здійснювати інноваційні дослідження та інтегруватися у світове академічне співтовариство. Використання медіаінструментів у навчально-науковому процесі розглядається як ефективний шлях досягнення цієї мети.

Одним із найперспективніших інструментів виступають віртуальні симуляції, які дозволяють моделювати управлінські, педагогічні та дослідницькі ситуації. Такі симуляції створюють умови для прийняття рішень у середовищі, максимально наближеному до реального, що сприяє розвитку вміння аналізувати проблеми, передбачати наслідки власних дій та оцінювати альтернативні сценарії (Laufer, Stöter, & Sailer, 2021). На відміну від традиційних форм навчання, симуляційні практики забезпечують інтерактивність та занурення, стимулюючи у студентів навички критичного аналізу й аргументованої рефлексії.

Не менш важливим інструментом є мультимедійні кейси, які поєднують текстові, візуальні та аудіоматеріали, що відображають реальні або змодельовані педагогічні ситуації. Завдяки мультимедійній природі кейси дозволяють студентам розглядати проблему з різних ракурсів, критично оцінювати інформацію та знаходити нестандартні рішення (Machado, Aydin, & Baghdadi, 2024). Використання кейсів у педагогічних дослідженнях стимулює розвиток інформаційної грамотності та сприяє формуванню у здобувачів навичок самостійного дослідницького пошуку.

Особливої уваги заслуговують освітні подкасти, які стають важливим каналом поширення наукового знання серед студентів та молодих дослідників. Подкасти дозволяють інтегрувати академічний

контент у повсякденне життя здобувачів освіти, створюючи гнучкі можливості для рефлексії та дискусії (Romero-Hall, Quintana, & Escobar, 2024). Як підкреслює А. Волянчук (2025), використання цифрових інструментів у навчанні зумовлює зростання мотивації до досліджень, а освітні подкасти стають одним із дієвих засобів формування цінностей академічної культури.

Таким чином, віртуальні симуляції, мультимедійні кейси та освітні подкасти виступають не лише засобами модернізації освітнього процесу, а й інструментами формування критичного мислення й дослідницької культури майбутніх педагогів. Їх інтеграція у наукову діяльність кафедр педагогічних ЗВО сприяє підвищенню якості підготовки магістрів, розвитку інноваційного потенціалу університетської науки та зміцненню позицій українських закладів освіти у світовому науково-освітньому просторі.

Сучасні педагогічні університети активно впроваджують медіатехнології у наукову діяльність кафедр, демонструючи широкий спектр практик, які можна розглядати як інноваційні моделі розвитку дослідницької культури. В Україні такі практики найбільш помітні у впровадженні інституційних політик відкритої науки та створенні електронних репозитаріїв, що забезпечують збереження, доступ і поширення результатів наукової діяльності. Дослідження Т. Ярошенко (2022) доводить, що університетські бібліотеки стали важливими посередниками у впровадженні медіатехнологій, забезпечуючи кафедри доступом до світових наукових ресурсів і підтримуючи принципи відкритості та прозорості. С. Тарнавська (2023) акцентує, що інституційні політики відкритої науки в українських університетах дозволяють кафедрам інтегруватися у міжнародні наукові мережі, підвищуючи якість досліджень і рівень академічної доброчесності.

У низці закладів педагогічної освіти України впроваджуються також цифрові хаби — інтерактивні середовища для спільної наукової роботи викладачів і студентів. Наприклад, досвід, представлений у роботах Ю. Тиравської, В.Тюпи та Ю. Тимошенко (2023), показує, що використання цифрових платформ у межах кафедр сприяє більш ефективному управлінню дослідницькими проєктами, підвищує публікаційну активність і розширює можливості для міждисциплінарної взаємодії.

Міжнародна практика також свідчить про широке застосування медіатехнологій у формуванні дослідницької культури. Університети

Західної Європи та США активно використовують віртуальні симуляції для підготовки майбутніх управлінців освіти, моделюючи процеси ухвалення стратегічних рішень та оцінювання їхніх наслідків (Laufer, Stöter, & Sailer, 2021). У британських та американських педагогічних програмах значне поширення отримали освітні подкасти, які виконують функцію мобільної наукової комунікації, дозволяючи студентам і викладачам залишатися включеними у дискусію навіть поза межами аудиторії (Romero-Hall, Quintana, & Escobar, 2024).

Окремо варто відзначити досвід використання мультимедійних кейсів у закладах Скандинавських країн, де вони інтегруються у навчальні курси магістратури як інструмент розвитку критичного мислення та аналітичних навичок у майбутніх педагогів (Zhao, Chen, & Li, 2024). Це свідчить про те, що цифрові інструменти поступово стають невід'ємною складовою педагогічної освіти, забезпечуючи синергію між навчальними й науковими процесами.

Таким чином, приклади з практики українських і зарубіжних педагогічних університетів підтверджують, що інтеграція медіатехнологій у наукову діяльність кафедр сприяє не лише зростанню результативності досліджень, а й формуванню нових підходів до розвитку критичного мислення, академічної доброчесності та глобальної співпраці.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз наукових джерел та сучасних практик дає підстави стверджувати, що медіатехнології поступово стають ключовим ресурсом розвитку наукової діяльності кафедр педагогічних закладів вищої освіти. Їх роль виходить далеко за межі технічного забезпечення комунікації: електронні журнали, наукометричні бази й академічні соціальні мережі формують відкритий науковий простір, у якому результати досліджень стають доступними для світової академічної спільноти. Використання хмарних сервісів і цифрових платформ забезпечує якісно новий рівень співпраці між викладачами та студентами, стимулюючи колективні дослідження та міждисциплінарні проєкти.

Особливої ваги набувають медіаінструменти, орієнтовані на формування критичного мислення й дослідницької культури. Віртуальні симуляції, мультимедійні кейси та освітні подкасти створюють інтерактивне середовище, яке моделює реальні дослідницькі ситуації та розвиває у студентів уміння аналізувати, оцінювати й аргументувати власні рішення. Це не лише сприяє

особистісному розвитку здобувачів, а й забезпечує зростання академічної продуктивності кафедр.

Приклади українських і зарубіжних університетів підтверджують універсальний характер цих процесів: у вітчизняному контексті акцент робиться на розвитку інституційних політик відкритої науки й створенні цифрових хабів, тоді як зарубіжні практики демонструють інтеграцію симуляцій, кейсів і подкастів у освітні та наукові програми.

Таким чином, медіатехнології виступають не лише як інноваційний інструмент, а як системоутворювальний фактор трансформації наукової діяльності кафедр педагогічних ЗВО. Вони сприяють підвищенню відкритості та прозорості досліджень, інтеграції української педагогічної науки у глобальний простір і формуванню нових стандартів академічної культури, що відповідають вимогам сучасного суспільства знань.

Перспективи подальших досліджень полягають у глибшому вивченні ефективності конкретних медіаінструментів для різних типів наукової діяльності кафедр, зокрема у галузі педагогіки й освітнього менеджменту; у розробленні моделей інтеграції віртуальних симуляцій і мультимедійних кейсів у наукову роботу кафедр; у створенні індикаторів оцінювання впливу медіатехнологій на розвиток критичного мислення студентів та їхню залученість у дослідження. Подальші емпіричні дослідження можуть бути спрямовані на аналіз порівняльного досвіду українських і зарубіжних університетів у використанні медіатехнологій для підвищення результативності наукової діяльності та міжнародної співпраці.

ЛІТЕРАТУРА

- Воляннюк, А. С. (2025). Сучасні цифрові інструменти як засіб підвищення мотивації здобувачів до наукових досліджень [Modern digital tools as a means of increasing students' motivation for research activities]. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*, № 18, 27–39. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/571> (Volianiuk, A. S. (2025). *Modern digital tools as a means of increasing students' motivation for research activities. Open Educational E-environment of Modern University*, No 18, pp. 27–39. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2025.183>)
- Драч, І. (2021). Інституційний розвиток університетів у контексті імплементації концепції «Відкрита наука». *Університети і лідерство*, 12(1), 19–32. URL: <https://ul-journal.org/index.php/journal/article/view/134> (Drach, I. (2021). *Institutional development of universities in the context of implementation of the "Open Science" concept. Universities and Leadership*, 12(1), 19–32. URL: <https://ul-journal.org/index.php/journal/article/view/134>)
- Драч, І. І., Литвинова, С. Г., & Слободянюк, О. М. (2022). Досвід реалізації інституційних політик відкритої науки в європейських університетах

- [Experience of implementing institutional policies of Open Science in European universities]. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 90(4), 173–190. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/4945/2049> (Drach, I. I., Lytvynova, S. H., & Slobodianiuk, O. M. (2022). *Experience of implementing institutional Open Science policies in European universities. Information Technologies and Learning Tools*, 90(4), 173–190. <https://doi.org/10.33407/itlt.v90i4.4945>)
- Касьян, В., & Кушнар'ов, В. (2023). Бібліотеки ЗВО у поширенні практик відкритої науки: роль інституційних репозиторіїв і сервісів відкритого доступу. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*, 12, 27–38. URL: <https://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/293568> (Kasyan, V., & Kushnariov, V. (2023). *Libraries of higher education institutions in promoting open science practices: The role of institutional repositories and open access services. Ukrainian Journal on Library and Information Sciences*, 12, 27–38. URL: https://www.researchgate.net/publication/376710263_Libraries_of_Higher_Education_Institutions_in_the_Prevalence_of_Open_Science_Practices/fulltext/65843dbe3c472d2e8e777f5c/Libraries-of-Higher-Education-Institutions-in-the-Prevalence-of-Open-Science-Practices.pdf)
- Конівіцька, Т. Я. (2022). Академічна доброчесність в освітньо-науковому просторі: питання реалізації [Academic integrity in the educational and scientific area: Issues of implementation]. *Інноваційна педагогіка: збірник наукових есе*, Випуск 49, Том 2, С. 144–148. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/handle/123456789/11043> (Konivitska, T. Ya. (2022). *Academic integrity in the educational and scientific area: Issues of implementation. Innovative Pedagogy: Collection of Scientific Essays, Issue 49, Vol. 2, pp. 144–148.* <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/49.2.29>)
- Кравчина, Т. (2021). Дистанційне навчання і викладання іноземних мов у закладах вищої освіти: цифрові платформи й комунікаційні практики (переносимо на наукові семінари/кафедральні заходи). *Відкрите освітнє е-середовище*, (№ 11). URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/2414-0325.2021.116> (Kravchyna, T. (2021). *Distance learning and teaching foreign languages in higher education: digital platforms and communication practices (transferable to academic seminars/departamental events). Open Educational E-environment*, (11). <https://openedu.kubq.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/2414-0325.2021.116>)
- Лактіонова, Т. (2021). Наукометрія: аналіз публікаційної діяльності наукових підрозділів [Scientometrics: Analysis of the publication activity of research subdivisions] *Наука та наукознавство*, 1(114), 74–93. URL: https://sofs.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/Naukoznastvo_2021_No-4_Print-74-93.pdf (Laktionova, T. (2021). *Scientometrics: Analysis of the publication activity of research subdivisions. Science and Science of Science*, 1(114), 74–93. <https://doi.org/10.15407/sofs2021.04.074>)
- Луговий, В., Драч, І., & Петроє, О. (2021). Теоретичні основи підвищення дослідницької спроможності університетів України в контексті імплементації «Відкрита наука» (препринт ІВО НАПНУ). Київ: Інститут вищої освіти НАПН України. URL: <https://ihed.org.ua/publications/teoretychni->

- osnovy-pidvyshhennya-doslidnytskoyi-spromozhnosti-universytetiv-ukrayiny-v-konteksti-implementatsiyi-kontseptsii-vidkryta-nauka-2021-206s/(Luhovyi, V., Drach, I., & Petroie, O. (2021). *Theoretical foundations for increasing the research capacity of Ukrainian universities in the context of implementing "Open Science" concept* (Preprint of the Institute of Higher Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine). Kyiv: Institute of Higher Education of NAPS of Ukraine. URL: <https://ihed.org.ua/publications/teoretychni-osnovy-pidvyshhennya-doslidnytskoyi-spromozhnosti-universytetiv-ukrayiny-v-konteksti-implementatsiyi-kontseptsii-vidkryta-nauka-2021-206s/>)
- Тиравська, Ю., Тюпа, В., & Тимошенко, Ю. (2023). Цифрова трансформація наукової діяльності в закладах вищої освіти: кейс-орієнтований аналіз інструментів і процесів. *Академічні візії*, 2(7), 45–59. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/242/227> (Tyravska, Yu., Tiupa, V., & Tymoshenko, Yu. (2023). *Digital transformation of scientific activity in higher education institutions: a case-oriented analysis of tools and processes*. *Academic Visions*, 2(7), 45–59. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/242/227>)
- Ярошенко, Т., Сербін, О., & Ярошенко, О. (2022). Відкрита наука: роль університетів та бібліотек у сучасних змінах наукової комунікації. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*, 5(2), 277–292. URL: <https://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/270132> (Yaroshenko, T., Serbin, O., & Yaroshenko, O. (2022). *Open science: The role of universities and libraries in modern changes in scientific communication*. *Digital Platform: Information Technologies in the Sociocultural Sphere*, 5(2), 277–292. <https://doi.org/10.31866/2617-796x.5.2.2022.270132>)
- Laufer, M., Leiser, A., Deacon, B., Perrin de Brichambaut, P., Fecher, B., Kobsda, C., & Hesse, F. (2021). Digital higher education: A divider or bridge builder? Leadership perspectives on edtech in a COVID-19 reality [Electronic resource]. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 18, 51. SpringerOpen. <https://doi.org/10.1186/s41239-021-00287-6>
- Alenezi, M. (2023). Digital learning and digital institution in higher education [Electronic resource]. *Education Sciences*, 13(1), 88. MDPI. <https://doi.org/10.3390/educsci13010088>
- Zhao, B., & Zhou, J. (2024). Research hotspots and trends in digitalization in higher education: A bibliometric analysis [Electronic resource]. *Heliyon*, 10(21), e39806. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e39806>
- Machado, C., Hsiao, P. Y., Vaccaro, C., & Baker, C. (2024). Entering the Social Media Stratosphere: Higher Education Faculty Use of Social Media with Students Across Four Disciplines [Electronic resource]. *Journal of Interactive Media in Education*, 2024(1), Article 8, 1–17. Ubiquity Press. <https://doi.org/10.5334/jime.854>
- Romero-Hall, E., Gomez-Vasquez, L., Forstmane, L., Ripine, C., & Dias da Silva, C. (2024). "Visibility, transparency, feedback and recognition": Higher Education scholars using digital social networks [Electronic resource]. *Journal of Interactive Media in Education*, 2024(1), Article 7, 1–15. Ubiquity Press. <https://doi.org/10.5334/jime.842>

SUMMARY

Naboka Olha. Media Technologies as a Resource for the Development of Scientific Activity of University Departments

The article examines the problem of using media technologies as a powerful and versatile resource for the development of scientific activity in the departments of pedagogical institutions of higher education. It emphasizes that under conditions of digital transformation, European integration, and globalization of education, the ability of university departments to adapt to new technological formats of research becomes a decisive factor of competitiveness, academic reputation, and integration into the international scientific and educational community. The purpose of the article is to substantiate the role of media tools in increasing academic productivity, shaping research culture, fostering collaboration, and ensuring transparency and openness of scientific communication. To achieve this goal, the research applies methods of theoretical analysis, systematization, and comparative study of domestic and international experience. The study outlines the potential of electronic journals, scientometric databases, academic social networks, cloud services, and multimedia instruments for strengthening departmental research activities and supporting academic publishing strategies. It highlights the importance of integrating media technologies into scientific communication, promoting joint projects among faculty and students, and enhancing the global visibility of research outcomes. Particular attention is given to the role of virtual simulations, multimedia case studies, and educational podcasts in the development of critical thinking, information literacy, and analytical skills of future educators and young researchers. The article also identifies pedagogical and organizational conditions for the effective use of media technologies and emphasizes their function as a factor of openness, transparency, ethical responsibility, and institutional innovation in academic work. The findings may be useful for higher education faculty members, heads of departments, academic managers, methodologists, and developers of educational programs who seek to modernize the scientific infrastructure of universities. Prospects for further research include the development of evaluation models to measure the impact of media technologies on departmental research outcomes, pilot implementation of innovative digital solutions for academic communication, and in-depth analysis of international practices of their integration into university research ecosystems. These steps will contribute to the advancement of educational science, the growth of academic productivity, and the overall competitiveness of Ukrainian higher education in the global arena.